

Janne Heikkinen kok

Kirjallinen kysymys toimenpiteistä vapaa-ajan kalastuksen ja metsästämisen palauttamisesta liikuntaseteleillä maksettavien liikuntamuotojen joukkoon

Eduskunnan puhemiehelle

Kansanedustaja Jari Myllykoski (vas) jätti eduskunnalle 25. marraskuuta 2020 toimenpidealoitteen (TPA 146/2020 vp), jossa esitettiin vapaa-ajan kalastuksen palauttamista liikuntaseteleillä korvattavien harrastusten pariin. Aloitteen allekirjoittivat Seppo Eskelinen (sd), Janne Heikkinen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Arto Pirttilahti (kesk), Peter Östman (kd), Mats Löfström (r) ja Atte Harjanne (vihr).

Toimenpidealoitteessa tuodaan selkeästi ja seikkaperäisesti esille liikuntaseteleiden käyttötarkoitus, mihin niiden toiminta perustuu sekä niiden verotukselliset piirteet. Pääpiirteissään aloitteessa esitetään, että liikuntaseteleillä voisi hankkia kalastusluvut sekä muut kalastuspalvelut.

Metsähallitus teki Verohallinnolle maaliskuussa 2021 toimenpidealoitteen sisältöä henkivän esityksen (<https://www.metsa.fi/tiedotteet/esitys-metsastys-ja-kalastuslupia-liikuntaeduilla/>), jossa esitetään, että metsästys- ja kalastusluvut voisi hankkia liikunta- ja kulttuuriseteleillä tai muilla sähköisillä eduilla. Sekä toimenpidealoitetta että Metsähallituksen esitystä kannattavat perusteet eivät ole muuttuneet.

Kalastus tuo niin fyysistä kuin henkistäkin hyvinvointia harrastajille, ja tässä mielessä se ei eroa muista harrastuksista. Kuitenkaan liikuntaseteleitä ei toistaiseksi kelpuuteta kalastonhoitomaksujen kattamiseen. Tämä on kummeksuttavaa, sillä perusteet kalastuksen ja metsästyksen huomiotta jättämiselle ovat ohkaiset.

Verohallinnon omissa ohjeissa painotetaan: *"Liikunnalla tarkoitetaan tässä ohjeessa henkilön fyysistä aktiivisuutta, jonka tarkoituksena on yleensä kohottaa kuntoa tai ylläpitää taikka parantaa työntekijän fyysistä hyvinvointia ja terveyttä. Liikuntaa voidaan harrastaa useissa eri muodoissa."* Tässä mielessä jo Verohallinnon ohjeistus itsessään antaa mahdollisuuden liikuntaseteleiden nykyistä laajempaan käyttämiseen. Kuitenkaan Verohallinnon ohjeistuksessa luonnossa harrastamista tai virkistäytymistä ei lueta tavanomaiseksi liikunnaksi.

Vapaa-ajan kalastus ja metsästys eivät käytännössä eroa ohjeistuksessa annetusta liikunnan määritelmästä. Niiden tiedetään sekä parantavan ja ylläpitävän fyysistä kuntoa että virkistykseen kautta vähentävän mm. stressiä. Metsähallituksen ja Oulun Diakonialaitoksen selvityksessä metsästys- ja kalastusharrastus on harrastajien toimesta arvioitu keskiraskaaksi liikunnaksi.

Kirjallinen kysymys KK 8/2022 vp

Olisi lyhytnäköistä luokitella vapaa-ajan kalastus taikka metsästys muuksi kuin fyysistä hyvinvointia ja terveyttä ensisijaisesti parantavaksi liikunnaksi vain siitä syystä, että niissä on olemassa mahdollisuus saada saalista. Kansanterveydelliset hyödyt ja saalisotni eivät ole toisiaan pois sulkevia asioita.

Vapaa-ajan kalastuksen palauttamisella liikuntaseteleillä maksettavien liikuntamuotojen pariin on lukuisten eri kansalaisjärjestöjen, kuten esimerkiksi Suomen Ladun ja Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön, ja Kalatalouden Keskusliiton tuki. Lisäksi kyselyitä liikuntaetujen laajemmasta hyödyntämisestä esitetään toistuvasti. Muutoksella on kansalaisten tuki takanaan.

Toimenpidealoitteessa on jo nostettu esille se, että kalastuspalveluiden ja -maksujen hyväksymisellä osaksi liikuntaetua voitaisiin osaltaan piristää taloudellista toimeliaisuutta kotimaisella kalastuspalvelualalla etenkin vilkkaimpien ajankohtien ulkopuolella. Lisäksi kalastustoiminnan laajentaminen liikuntaseteleihin lisäisi myös kalastonhoitomaksun kertymää, jolla hoidetaan kalavesiä ja kalakantoja sekä valvotaan kalastusta ja neuvotaan kalastajia. Vapaa-ajan kalastuksen palauttaminen liikuntaetujen pariin olisi yksi keino kasvattaa kalastusopaspalvelujen kysyntää yksityisasiakkaiden puolella, ja sillä olisi huomattava vaikutus toimialan kannattavuuteen ja työllistävyyteen.

Kaiken kaikkiaan kalastuksen sekä metsästyksen lisääminen omaehtoisten liikunta- ja kulttuurietujen pariin tarjoaisi kansalaisille ympäri Suomea uusia mahdollisuuksia tervehentämiseen, luonnossa tapahtuvaan harrastustoimintaan. Perusteita muutokselle lisää myös kasvanut etätyön määrä, jota usein tehdään kauempana liikuntaeduilla saatavista harrastusmahdollisuuksista.

Lopulta kyseessä on yksinkertainen ja kansalaista lähellä oleva muutos, jonka hyödylliset vaikutukset ylittävät mahdolliset haittavaikutukset. Muutos vaatii aloitteellisuutta ja vaivannäköä maamme hallitukselta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin asianomainen ministeri aikoo ryhtyä 25. marraskuuta 2020 jätetystä toimenpidealoitteesta esitetyn asian edistämiseksi,

onko asianomainen ministeri aikeissa edistää kalastuksen ja metsästyksen palauttamista liikuntaseteleillä maksettavien liikuntamuotojen joukkoon ja

näkeekö asianomainen ministeri lajien kansanterveyttä kohottavat vaikutukset?

Helsingissä 3.2.2022

Janne Heikkinen kok